

Kıbrıs Türk Yönetimi Meclisi'nin 18 Haziran, 1971 tarihli oturumunda geçirilen "1971 Sendikalar Yasası", Anayasa'nın 52'inci maddesi gereğince Cumhurbaşkanı Muavini ve K.T.Y. Bakanlar Kurulu Başkanı tarafından Resmî Gazete'de yayınlanmak suretiyle ilân olunur.

Sayı 13/1971

1971 SENDİKALAR YASASI

(17/1971 ve 22/1974 Sayılı Yasalar ile değiştirilmiş ve birleştirilmiş şekliyle)

MADDE DİZİNİ:

Madde 1. Kısa isim.

KISIM I.- BAŞLANGIÇ

Madde 2. Tefsir.

Madde 3. Mukayyit ve Memurların Tayini.

Madde 4. Mukayyit ve Memurların Himayesi.

KISIM II.- KAYIT

Madde 5. Sendikalar Sicili.

Madde 6. Sendikaları kaydetme mecburiyeti.

Madde 7. Kayıt için müracaat.

Madde 8. Kayıt.

Madde 9. Kayıt şahadetnamesi.

Madde 10. Mukayyidin ek tafsilat isteme yetkisi.

Madde 11. Mukayyidin isim değişikliğini isteme yetkisi.

Madde 12. Mukayyidin kaydı reddetme yetkisi.

Madde 13. Kayıt istidasının ret sebeplerinin bildirilmesi.

Madde 14. Yüksek Mahkemeye istinaf hakkı.

Madde 15. Şahadetnamenin geri alınması ve iptal edilmesi.

Madde 16. Kaydetmeyi ihmal veya kaydın iptalinin sonuçları.

KISIM III.- TEŞEKKÜL.

Madde 17. Tüzük.

Madde 18. Kayıtlı merkez.

Madde 19. Bakan kaydı tahdidi ve hakların korunması.

Madde 20. Bakanlık yaş haddi.

Madde 21. Memur değişikliklerinin bildirilmesi.

Madde 22. İsim değişikliği.

Madde 23. İsim değişikliği kaydı.

Madde 24. Sendikaların Birleşmesi.

Madde 25. Birleşme ihbarı.

Madde 26. Fesih ihbarı.

KISIM IV. – FONLAR VE HESAPLAR.

Madde 27. Paranın kullanılışı.

Madde 28. Politik maksatlar için para kullanılmasının tahdidi.

Madde 29. Bakanların siyasi fona iştirak payı ödemesi.

Madde 30. Memurları takdir ve paranın kötü kullanılmasını önlemek için memurlar aleyhine yasaklama emirnamesi.

Madde 31. Veznedarın hesap verme mecburiyeti.

- Madde 32. Mukayyidin talimatı uyarınca yıllık raporlar hazırlanması.
Madde 33. Mukayyidin hesapları isteyebilmesi.
Madde 34. Hesap ve evrakın tetkiki.
Madde 34A. Aidatların İşveren tarafından sendika üyelerinden kesilip sendikaya yatırılması.

KISIM V. – SENDİKALARIN HAK VE MÜKELLEFİYETLERİ.

- Madde 35. Kayıtsız sendikaların istifade durumu.
Madde 36. Sendikanın mal sahibi v.s. olma yetkisi.
Madde 37. Sendikanın cezai sorumluluğu.
Madde 38. Sendikanın sivil sorumluluğu.
Madde 39. İşçi ihtilaflarında fesatçılık.
Madde 40. Bazı hallerde sivil sorumluluklardan muafiyet.
Madde 41. Sendikanın tatbik edilmeyen anlaşması.
Madde 42. Haksız fiil (tort) için sendikalar aleyhine dava açılmasının yasaklanması.
Madde 43. Sükunetle yafta taşıma.
Madde 44. Korkutma ve taciz etmeler.
Madde 45. Sendikanın mahkemede temsili.

KISIM VI. – SUÇ VE CEZALAR.

- Madde 46. Sendika mallarını alıkoymak veya kötüye kullanmak.
Madde 47. Sendikalar hakkında sahte bilgi verilmesi.
Madde 48. İhbar etme hususunda ihmalkarlık.
Madde 49. İşçilerin sendika kurma serbestisi.
Madde 50. Genel cezalar.
Madde 51. Kovuşturma hususunda tahdit.

KISIM VII.- SENDİKA, FEDERASYON VE KONFEDERASYONLAR.

- Madde 52. Federasyon ve konfederasyonlar.
Madde 53. Federasyon veya konfederasyonu kayıt için dilekçe.
Madde 54. Federasyon veya konfederasyon kaydının tahdidi.
Madde 55. Federasyon veya konfederasyonun ek üyeleri.
Madde 56. Federasyon veya konfederasyonun memurları.

KISIM VIII.- NİZAMNAME.

- Madde 57. Nizamname.
Madde 58. Genel kurul toplantı ve gündemini Mukayyitliğe bildirmek.

KISIM IX.- GENEL HÜKÜMLER.

- Madde 59. Resmi Gazetede ilan.
Madde 60. Adli evrak tebliği.
Madde 61. Sendika şirket değildir.
Madde 62. Sendika kulüp değildir.
Madde 63. Yürürlüğe giriş, ilga ve ihrazı kayıtlar.

BİRİNCİ CETVEL.

İKİNCİ CETVEL.

Kıbrıs Türk Yönetimi Meclisi aşağıdaki Yasayı yapar:

Kısa İsim 1 Bu Yasa, 1971 Sendikalar Yasası olarak isimlendirilir.

KISIM I – BAŞLANGIÇ

Tefsir 2 Bu Yasada metin başka türlü gerektirmedikçe:
"Bakan", Çalışma işleri ile görevli Bakanı ifade eder.
"Bakanlar Kurulu", Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulunu ifade eder.

"Federasyon", bağlı sendikaların faaliyetlerini koordine etmek gayesi ve genellikle bu Yasa tarafından tespit edilen maksatlar için iki veya daha fazla sendikadan müteşekkil bir kuruluş anlamını taşır.

"Fon" tabiri, bir sendika veya sendika şubesi veya herhangi bir federasyon veya konfederasyonla ilgili olarak kullanıldığında refah, tedavi ve tatil fonuna veya başka bir fona tahsis edilen veya edilmeyen bütün paralar ile, sendika veya sendika şubesi, federasyon veya konfederasyon veya bunların üyeleri namına muhafaza ve tasarruf edilen veya herhangi diğer bir kaynaktan elde edilen veya toplanan veya kontrol edilen her çeşit menkul veya gayrimenkul mallarla gelirleri ifade eder.

"İdare Heyeti", ismi ne olursa olsun, bir sendikanın işlerinin merkezi idaresi ile mükellef heyeti ifade eder ve herhangi bir sendikanın sekreter ve veznedarını da kapsar.

Ancak, bir konfederasyonun ödenekli bir memuru herhangi bir federasyon veya sendikanın idare heyetinde veya bir federasyonun ödenekli bir memuru herhangi bir sendikanın idare heyetinde görev alamaz.

"İşçi", bir mukavelenin mahiyetine yani, fikrî veya bedenî veya başka suretle iş ifasını derpiş edip etmediğine veya sarahaten veya zımnem veya sözlü veya yazılı olarak hizmet, çıraklık veya herhangi diğer bir işi ifa etmek için yapılmış yapılmadığına bakılmaksızın, işverenle böyle bir mukavele yapan veya işverenin iş veya hizmetinde böyle bir mukavele gereğince çalışan herhangi bir şahsı ifade eder .

"İş uyumsuzluğu ", herhangi bir şahsın istihdam edilip edilmemesinden veya istihdam şartlarından veya çalışma durumundan doğan işveren ile işçi veya işçilerin kendi aralarında herhangi bir uyumsuzluğu ifade eder.

2(a)17/1971

"İşveren", işini ve hizmetini yürütme maksadıyla işçi istihdam eden herhangi bir şahsa, ortaklığa, şirkete veya hükmi şahıs olsun veya olmasın başka bir teşekküle ait herhangi bir endüstriyel, ticari veya başka işletmenin sahibini veya onu kısmen veya tamamen idare veya kontrolünde bulunduran herhangi bir şahsı veya şahısları ifade eder.

"Kanunî Gayeler", işçi ve işveren veya işçilerin kendi aralarında veya işverenlerin kendi aralarındaki münasebetlerin düzenlenmesini ifade eder.

"Kayıtlı Sendika", bu Yasa gereğince kaydolunmuş bir sendika anlamını taşır.

"Konfederasyon", esas gayesi konfederasyona bağlı federasyonların ve sendikaların faaliyetlerini koordine etmek ve Yasa gereğince tespit edilen maksatlar için iki veya daha fazla kayıtlı federasyondan veya en az bir federasyon ile bir sendikadan müteşekkil bir kuruluşu ifade eder.

"Memur", bir sendikaya atfen kullanıldığında idare heyeti üyelerinden veya o sendikanın herhangi bir şube heyeti üyelerinden herhangi birini de ihtiva eder, fakat bir murakıbbı ihtiva etmez.

"Mukayyit", 3'üncü madde gereğince tâyin edilen Sendikalar Mukayyidini ifade eder.

"Sendika", bu Yasaya göre işçi sayılanların veya işverenlerin müşterek iktisadî, sosyal ve kültürel menfaatlerini korumak ve geliştirmek için kurdukları meslekî teşekkülleri ifade eder ve iki veya daha fazla kayıtlı sendikanın meydana getirdiği federasyon veya konfederasyonu da ihtiva eder.

Ancak, bu Yasada herhangi bir hüküm:

- (a) (i) Ortaklar arasında kendi işleri ile ilgili herhangi bir anlaşmaya veya işverenler arasında herhangi bir ticarî anlaşmaya;
- (i) Bir işveren ile istihdam ettiği işçiler arasında istihdam şartları ile ilgili herhangi bir anlaşmaya;
- (ii) Herhangi bir işletmenin (business) peştamallığının (goodwill) satışına veya bir meslek, sanat veya el sanatının öğretimine ivaz olarak yapılan herhangi bir anlaşmaya,
- tesir etmez; veya
- (b) Herhangi bir sendikayı, üyelerine menfaatler temin etmekten men etmez.

"Sicil", bu Yasanın 5'inci maddesi gereğince Mukayyit tarafından tutulan sendikalar sicilini ifade eder.

Mukayyit ve Memurların tayini

(*)

3. (1) Bakan, Bakanlıkta hizmet etmekte olan âmme memurlarından birisini Sendikalar Mukayyidi tâyin eder. Mukayyit, Yasanın uygulanmasından sorumludur ve Yasa tarafından tespit edilen veya kendisine verilen diğer herhangi bir yetkiyi kullanır ve görev veya hizmeti ifa eder.
- (2) Bakan, ayrıca bu Yasa maksatları bakımından her zaman gerekli görülen memurları da tâyin edebilir.

Mukayyit ve Memurların himayesi

4. Yürürlükteki mevzuat hükümlerine tâbi olmak şartıyla, Yasa gereğince herhangi bir yetkinin kullanılmasında ve herhangi bir görevin ifasında iyi niyetle ve ihmâl (negligence) olmamak şartıyla yaptıkları işlem veya ihmâllerden (omissions) dolayı, Mukayyit veya bu Yasanın 3'üncü maddesi gereğince tâyin edilen herhangi bir şahıs, hiç bir yasal sorumluluk taşımaz

KISIM II KAYIT

- Sendikalar sicili 5 (1) Mukayyit, zaman zaman tespit edilecek şekilde bu Yasa maksatları için bir sendikalar sicili tutacaktır.
- (2) Mukayyit tarafından tasdik edilmiş ve Mukayyidin mührünü taşıyan sicile yapılmış bir kaydın sureti, muhteviyatının doğruluğuna kati delil teşkil eder ve herhangi bir mahkeme duruşmasında şahadet olarak kabul edilir.
- Sendikaları kaydetme mecburiyeti 6 (1) Bir sendikanın kurulması üzerine, idare heyeti veya ismi ne olursa olsun, onu idaresinde bulunduran makam, sendikanın kuruluş tarihinden 30 güne kadar mezkûr sendikayı kaydettirmek için istida etmek veya onu feshetmekle mükelleftir.
- (*) Bu maddenin hükümlerine riayette kusur eden herhangi bir şahıs, suç işlemiş olur ve mahkûmiyeti halinde yirmi beş lirayı geçmeyen para cezasına ve kusurun devam ettiği her hafta için aynı miktarda ek para cezasına çarptırılır.
- (2) Bu madde gereğince, herhangi bir sayıdaki şahıslar, müştereken ve münferiden para cezasına çarptırıldığında, mahkeme başka türlü emretmedikçe, bunlardan her biri bütün para cezasını ödemekle mükelleftir.
- (3) Mukayyit, ahvalin ilgili meselede bunu gerektirdiği kanaatine varması halinde, (1)'inci fıkrada belirtilen müddeti, zaman zaman temdit edebilir, ancak hiçbir meselede bu mühletin toplamı üç ayı geçmez.
- Kayıt için müracaat 7 (1) Herhangi bir meslek veya işte çalışanların sayısı 20 kişi veya daha fazla olduğu takdirde, böyle bir sanat veya işle ilgili bir sendikanın kaydı için yapılan müracaat, mezkur sendikanın üye sayısının 20'den az olması halinde kabul edilemez.
- (2) Bir sendikanın kaydı için müracaat, tespit edilen usulde Mukayyide yapılır ve sendikanın memurları durumunda olabilecek en az 7 üyesi tarafından imzalanır.
- Ancak, yapılan müracaatın ilgilendiği belli meslek ve işte çalışan şahısların toplam adedi 7 kişiden az olması halinde, kayıt için yapılan müracaat en az sendikanın 3 üyesi tarafından imzalanmalıdır.
- (3) Kayıt için yapılan her müracaat, tespit edilen ücretle beraber sunulur.
- (4) Kayıt için yapılan her müracaatla beraber müstedi tarafından imzalanmış sendika tüzüğünün iki nüshası ve aşağıdaki hususlarda bir beyanname sunulmalıdır.
- (a) Müracaatı yapan üyelerin isim, meşguliyet ve adresleri;
- (b) Sendikanın ismi, merkezin ve diğer dairelerinin, herhangi şube dairelerinin adresi.
- (c) Sendikanın her memurunun unvan ve adresleri isim, meslek, yaş ve adresleri.
- (d) Bütün üyelerin isim, meşguliyet, yaş ve adresleri.
- Kayıt 8. Mukayyit, müracaat sahiplerinin kayıt müracaatı yapmak için gerekli şekilde yetkilendirildiklerine, kayıt müracaatının ilgilendirdiği

- (*) sendikanın mevcut şartlar muvacehesinde makûl sayılabilecek derecede teşkilâtlanmış olduğuna, bu Yasa hükümlerine ve bu Yasa hükümleri tahtında yapılan nizamnamelere itaat edildiğine ve sendikanın gayeleri, terkihi ve tüzüklerinin mezkûr hükümlere aykırı ve kanunsuz olmadıklarına kanaat getirdiği ahvalde, 12'nci madde hükümlerine tâbi olmak Şartıyla, sendika ve tüzükleri ile onun her şubesinin, tespit edilen şekilde kaydına gider.
- Ancak böyle bir sendikanın gayelerinden herhangi birinin gayri kanuni olması halinde, sendikanın kaydı hükümsüzdür.
- Kayıt şahadetnamesi 9. Bu Yasanın 8'inci maddesi tahtında bir sendikanın kaydı üzerine Mukayyit, tespit edilen şekilde sendikaya bir kayıt şahadetnamesi verir; böyle bir şahadetname, iptâl olduğu veya geri alındığı ispat edilmesi halleri dışında, bütün maksatlar için sendikanın bu Yasa tahtında uygun şekilde kaydedildiğine kati delil teşkil eder.
- Mukayyidin ek tafsilat isteme yetkisi (*) 10. Mukayyit, herhangi bir müracaatın bu Yasa hükümlerine uygun olup olmadığı veya sendikanın bu Yasa gereğince kayıt olmaya hak kazanıp kazanmadığı hususunda kendini tatmin etmek maksadıyla, tahkikat yapabilir veya ek bilgi isteyebilir.
- Mukayyidin isim değişikliğini isteme yetkisi (*) 11. Kayıt olması teklif edilen bir sendikanın ismi, daha önce kayıt olunmuş mevcut bir sendikanın isminin aynı veya benzeri ise veya Mukayyidin kanaatince halkı veya herhangi bir sendikanın üyelerini aldatabilecek veya yanıltabilecek şekilde ise Mukayyit, kayıt için müracaatta bulunan şahıslardan sendikanın istidada gösterilen ismini değiştirmelerini talep eder ve bu değişiklik yapıncaya kadar da, bu sendikanın kaydını yapmayı reddeder.
- Mukayyidin kaydı reddetme yetkisi 12. Mukayyit, bu Yasa tahtında belirtilen bir sendikanın başlıca amaçlarına uymayan bir sendikayı veya esasta evvelâ birden fazla meslekte işçi sınıfı ihtiva eden bir teşkilât olan fakat tüzüğünde bu sınıfların her birinin ayrı ayrı endüstriyel menfaatlerinin muhafaza ve gelişmesini sağlayacak yeterli hükümler bulunmayan bir kuruluşu, sendika olarak kaydetmeyi reddedebilir.
- Kayıt istidasının ret sebeplerinin bildirilmesi 13 (1) Mukayyit, bir sendikayı kaydetmeyi reddetmesi halinde, müracaat sahiplerini bundan derhal yazılı olarak haberdar eder ve aynı zamanda ret sebeplerini de bildirir.
(2) Mukayyidin bir sendikayı kaydetmeyi reddetmesi halinde, bu kararı, (1)'inci fıkra gereğince tebliğ edildiği tarihten itibaren 15 gün zarfında Bakanlar Kurulu tarafından idarî yönden gözden geçirilmeye tâbi tutulur ve Bakanlar Kurulu geciktirmeden bunu gözden geçirir ve mesele ile ilgili kararı verir.
- Yüksek Mahkemeye İstinaf Hakkı 14 (1) 13'üncü maddenin (2)'inci fıkrası tahtında Bakanlar Kurulunun gözden geçirmesi neticesi bir sendikanın kaydı için yapılan istidayı reddetme kararı aleyhine, Yüksek Mahkemeye istinaf edilebilir ve böyle bir istinaf yapıldığı takdirde, Yüksek

(*)

Mahkeme, istinaf masraflarına dair bir direktif de dahil, uygun göreceği herhangi bir emri verebilir.

- (2) Yüksek Mahkeme, bu istinaflarla ilgili olarak, şahadet verme usulünü, istinafin ne kadar müddet zarfında yapılabileceğini, ödenecek ücretleri, takip edilecek usulü ve yapılan istinafin Mukayyide tebliğinin ne tarzda olacağını düzenleyen nizamnameler ısdar edebilir.
- (3) Mukayyit ,herhangi bir istinafta söz hakkına sahiptir.

Şahadetname-
nin geri

alınması ve
iptal edilmesi
3.17/1971

- 15 (1) Bir sendikanın kayıt şahadetnamesi, ancak aşağıdaki ahvalde ve yalnız Mukayyit tarafından geri alınabilir veya iptâl edilebilir:
 - (a) Mukayyidin zaman zaman tespit edeceği tarzda tevsik edilecek bir talebin, sendika tarafından yapılması üzerine;
 - (b) Bir kayıt şahadetnamesinin hile veya yanlışlıkla alındığının Mukayyidi tatmin edecek şekilde ispat edilmesi veya bu Yasanın 8'inci maddesi tahtında sendikanın kaydının hükümsüz olması veya sendikanın kasti olarak ve Mukayyidin ilgili hususta ihbarına rağmen, bu Yasanın herhangi bir hükmünü ihlâl etmesi veya sendikanın varlığının kendiliğinden son bulması halinde;
 - (c) Mukayyidin, sendikanın kanunsuz bir maksada veya sendikanın gaye ve tüzüğü ile bağdaşmayan bir maksadın gerçekleştirilmesi için kullanıldığı veya sendika paralarının gayri meşru tarzda veya gayri meşru maksatlar için veya sendika tüzüğünün müsaade etmediği bir maksat için sarf edildiğine ikna olması halinde.
- (2) Sendikanın müracaatı üzerine yapılanlardan gayri hallerde bir kayıt şahadetnamesinin geri alınması veya iptâl edilmesinden önce, Mukayyit, sendikaya, mutasavver geri alma veya iptâl sebeplerini kısaca anlatan ve taahhütlü mektupla en azdan bir aylık yazılı bir ihbar gönderir. Yasanın 8'inci maddesi gereğince şahadetnamenin geçersiz olmasının ispatı veya sendikanın varlığının kendiliğinden son bulması halinde, yukarıdakiler uygulanmaz, bu ahvalde şahadetnameyi derhal iptâl etmek Mukayyidin görevidir.
- (3) Bu madde gereğince, verilen kararlar, ihbardan on beş gün zarfında Bakanlar Kurulu tarafından gözden geçirilmeye tâbidir ve gözden geçirme neticesinde alınan kararlar, Mukayyidin bir sendikayı kaydetmeyi reddetme kararı aleyhine yapılan istinaflar için tespit edilen aynı şartlara tâbi olarak, Yüksek Mahkemeye istinaf olunabilir; Yüksek Mahkeme, bir kayıt için yapılan müracaatı, Mukayyidin reddetme kararı aleyhindeki istinafları düzenleyen hususlar için olduğu gibi, bir kaydın geri alınması veya iptâli ile ilgili olarak da aynı hususlarda nizamnameler yapmak yetkisini haizdir. Yüksek Mahkemenin kararı nihaîdir.
- (4) Geri alınan veya iptâl edilen bir sendika kayıt şahadetnamesi derhal Mukayyide iade edilmelidir.

Ancak (3)'üncü fıkraya gereğince istinaf edilen hallerde

istinaf sona ermeden bu fıkra hükümleri uygulanamaz.

Kaydetmeyi
ihmal veya
kaydın
iptalinin
neticeleri

16. (1) Herhangi bir sendika, bu Yasa gereğince derpiş edilen zaman zarfında kayıt muamelesi için müracaatta kusur eder veya herhangi bir sendikanın kaydı reddolunur, geri alınır, iptâl edilir veya bu Yasanın 8'inci maddesi gereğince hükümsüz olursa;
- (a) Sendika, kayıtlı bir sendikaya tanınan hak, dokunulmazlık veya imtiyazlardan yararlanamaz, fakat bu, sendikanın yüklendiği veya ileride yükleneceği ve sendika ve emvali üzerine icra edilecek herhangi bir taahhüde hiçbir suretle tesir etmez;
- (b) Sendika dağıtılır ve fonları sendikanın tüzüğü gereğince elden çıkarılır;
- (c) Sendika aleyhine açılan mahkeme muamelelerine karşı sendikayı müdafaa etmek veya onun dağıtılması ve fonlarının tüzük gereğince elden çıkarılması işleri müstesna olmak üzere, hiç bir kimse sendikanın yönetimi veya organizasyonuna katılamaz veya sendika namına veya onun memuru olarak hiç bir davranışta bulunamaz veya bulunur gibi görünemez.
- (2) Bu Yasanın öngördüğü zaman zarfında kayıt için müracaat etmeden veya kaydının reddedilmesi, geri alınması, İptâl edilmesi veya bu Yasanın 8'inci maddesi gereğince hükümsüz addedilmesine rağmen faaliyet gösteren veya faaliyetine devam eden herhangi bir sendika ve böyle bir sendikanın yönetim veya organizasyonuna herhangi bir suretle katılan veya sendika adına veya onun memuru olarak davranışlarda bulunan veya bulunur gibi görünen her şahıs, bir suç işlemiş olur ve mahkumiyeti halinde £25.-'yı geçmeyen para cezasına ve suçun devam ettiği her hafta için aynı miktarda ek para cezasına çarptırılabilir.
- (3) 15'inci maddenin (3)'üncü fıkrası gereğince bir istinaf yapılmış olduğu ahvalde, böyle bir istinaf neticeye bağlanıncaya kadar, bu maddenin hükümleri uygulanmaz.

(*)

KISIM III. TEŞTEKKÜL

Tüzük
Birinci Cetvel

17. (1) Kayıtlı her sendikanın tüzüğü, Birinci Cetvelde tespit edilen bütün hususlar hakkında hükümler ihtiva eder ve matbu olur.
- (2) Kayıtlı bir sendikanın her zaman yürürlükte olan tüzüğünün bir kopyası, sendikanın kayıtlı merkezi ile bütün şube dairelerinde herkesçe görülebilen bir yerde teşhir edilir ve herhangi bir şahıs tarafından istendiği takdirde, sureti, 200 mili geçmeyen bir ücret mukabilinde sendika sekreteri tarafından temin edilir.
- (3) Kayıtlı bir sendikanın tüzüğüne eklenen her yeni madde veya tüzüğe yapılan her değişikliğin bir kopyası, ilâve veya değişiklik tarihinden 14 güne kadar Mukayyide gönderilir ve öngörülen ücret ödendikten sonra Mukayyit tarafından kaydı yapılır. Tüzükte daha geç bir tarih tespit edilmedikçe tüzüğün her yeni maddesi ile her değişikliği kayıt tarihinden itibaren yürürlüğe

(*)

- girer.
- (4) Kayıtlı bir sendikanın tüzüğü, Birinci Cetvelde gösterilen hususlardan herhangi biri hakkında hükümler ihtiva etmeyecek şekilde tadil edilemez.
- Kayıtlı Merkez
18. (1) Kayıtlı her sendikanın bütün muhaberat ve ilânatın gönderileceği kayıtlı bir merkezi olur.
- (2) Kayıtlı bir sendikanın merkezinin ve diğer daire ve şubelerinin adresi ve bu adreslere yapılacak daha sonraki değişiklik Mukayyide bildirilir ve onun tarafından kaydedilir; bu hususlar Mukayyide bildirilinceye kadar, sendika bu Yasa hükümlerine riayet etmiş addolunmaz.
- (3) (a) Kayıtlı bir merkezi olmadan veya kayıtlı merkezi veya şube dairelerinin veya sendikanın işlerini yürütmek için kullanılan her toplantı mahallinin bulunduğu yeri yukarıda öngörüldüğü şekilde bildirmeden çalışan; veya
- (b) Merkez veya şube dairelerinin nakledildiği herhangi bir yerde Mukayyide önceden bu gerçeği ihbar etmeden faaliyet gösteren, her sendika, mahkumiyet halinde, bu şekilde faaliyetin devam ettiği her gün için, £2.'yı geçmeyen para cezasına ve her memuru da mahkûmiyeti halinde, aynı suç için aynı para cezasına çarptırılır.
- (*)
- Bakan kaydı tahdidi ve haklarının korunması.
19. (1) Yalnız sendikanın ilgili olduğu iş veya meslekle bilfiil işgal eden veya çalışan şahıslar, o sendikaya üye kabul edilebilir ve bu sıfatı muhafaza edebilir:
- Ancak,
- (a) Sendikanın memurları, yalnız sendika memuru olarak yüklendikleri görevlerden dolayı sendikanın ilgili olduğu iş veya meslekte bilfiil çalışmamaları nedeniyle sendikaya üye olma hakkını kaybetmezler;
- (b) Hiçbir şahıs, diğer bakımlardan gereken üyelik vasfını haiz ise, sırf muvakkat işsizlik nedeniyle sendikaya üyelik hakkından mahrum edilemez.
- (2) Bakansız bulunduğu sendikanın tüzüğünün hükümlerine tâbi olmak şartıyla, aidatını ve varsa diğer mükellefiyetlerini yerine getirmeye devam eden bir şahıs, iş veya mesleğinden ayrılması dolayısıyla sendikanın üyelik hakkını ve iş veya mesleğini değiştirmesi dolayısıyla sendika üyesi sıfatıyla elde ettiği haklarını kaybetmez.
- Bakanlık yatı haddi
20. (1) 16 yaşını tamamlamayan şahıslar bir sendikaya üye olamazlar.
- (2) 21 yaşını tamamlamayan bir üye sendikanın idare heyetine veya herhangi bir şubenin idare heyetine üye olamaz.
- Memur değişikliklerin bildirilmesi
21. Memur değişiklikleri veya herhangi bir memurun unvanında değişiklik, her kayıtlı sendikanın kayıtlı merkez ve her şube dairesinde bu mealde bir ilânın iyice görülebilir bir yere asılması ile ilân edilir ve değişiklik tarihinden itibaren 14 gün zarfında bu değişiklik, tespit edilen ücretle

beraber sendika tarafından Mukayyide gönderilir ve onun tarafından kaydedilir.

İsim
değişikliği.

22. 11'inci madde hükümlerine tâbi olmak şartıyla, kayıtlı her sendika, Mukayyidin yazılı tasvibiyle ve üyelerin en azdan üçte ikisinin rızasıyla ismini değiştirebilir. İsim değişikliği, sendikanın veya üyelerinden herhangi birinin hak ve mükellefiyetlerine hiçbir surette tesir etmez ve askıda kalan mahkeme davaları veya diğer kanuni muameleler, yeni isme rağmen sendika tarafından veya sendika aleyhine veya sendika adına dava edebilen veya dava edilebilen memurları tarafından veya aleyhlerine devam edebilir veya ettirilebilir.

İsim
değişikliği
kayıdı.

23. Her isim değişikliği ihbarı, ilgili kayıtlı sendikanın sekreter ve 7 üyesi veya 7'nci maddenin (2)'inci fıkrasındaki şart bendindeki halde üç üyesi tarafından imzalı ve bu Yasanın isim değiştirmekle ilgili hükümlerine riayet edildiğine dair sekreter tarafından Kaza Mahkemesi Mukayyidi huzurunda yapılmış yeminli bir beyanname, öngörülen ücretle beraber Mukayyide gönderilir ve onun tarafından kaydedilir, bu isim değişikliği bu suretle kaydolununcaya kadar hiç bir hüküm ifade etmez.

Sendikaların
birleşmesi
(*).

24. Ayrı ayrı her sendikaca tanzim edilen gizli oylama neticesi, oy hakkına sahip üyelerin en azdan üçte ikisinin birleşme teklifi lehine oy vermesi halinde iki veya daha fazla kayıtlı sendika, herhangi birinin veya hepsinin fonlarını dağıtarak veya dağıtmayarak veya taksim ederek veya etmeyerek tek bir sendika olarak birleşmelerine izin vermesi için Mukayyide müracaat edebilir; ancak, bu şekilde birleşen sendikalardan alacaklı olanların haklarına hiçbir suretle tesir etmez.

Birleşme
ihbarı

25. (1) 24'üncü madde gereğince birleşme izni için müracaat, birleşmeye taraf olan kayıtlı her sendikanın sekreter ve 7 üyesi veya 7'nci maddenin (2)'inci fıkrasındaki şart bendindeki halde 3 üyesi tarafından imzalanıp kurulması tasarlanan sendikanın tüzüğüne iki sureti ile birlikte Mukayyide gönderilir ve aşağıdaki hususları ihtiva eder:

- (a) Birleşme izni almak için müracaat eden sendikaların isimleri.
- (b) Böyle bir sendikanın oy kullanma hakkına sahip üyelerinin adedi ve her sendikaca yapılan oylamanın neticesi.
- (c) Fonlarla ilgili mutasavver tertibat.

(2) Mukayyit, bu Yasanın 24'üncü maddesi hükümlerine riayet edildiğine, fonlarla ilgili tertibatın tatmin edici olduğuna ve kurulması tasarlanan sendikanın her yönden bu Yasa hükümlerine uygun olacağı hususunda tatmin olursa, müracaatta bulunan sendika sekreterlerine tasarlanan birleşmenin yapılabileceğini bildirir.

(3) İki veya daha fazla kayıtlı sendikanın birleşmesinden meydana gelen bir sendikanın kayıt müracaatı, 7'nci maddenin (1)'inci ve (3)'ncü fıkraları hükümlerine göre yapılır ve tespit edilen

ücretler beraber sunulur ve Mukayyit müracaatın tamam olduğuna kanaat getirdiği takdirde böyle bir sendikayı kaydeder.

- (4) (3)'üncü fıkra gereğince yapılan bir müracaat, bu maddenin (1)'inci fıkrası gereğince yapılan müracaattan esas hususlar bakımından farklı olmadığı takdirde geçerli addedilir.
- (5) Mukayyit, iki veya daha fazla sendikanın birleşmesi için izin vermeyi veya bu şekilde birleşmeden meydana gelecek bir sendikayı kaydetmeyi reddetmeye karar verdiği takdirde, bu kararın nedenlerini müracaat sahiplerine derhal bildirmek mecburiyetindedir.
- (6) Birleşme izni için yapılan bir müracaatı veya iki veya daha fazla kayıtlı sendikanın birleşmesinden doğacak bir sendikanın kaydının reddedilmesinden mutazarrır olan bir şahıs, bu karar aleyhine bir sendikayı kayıt için yapılan müracaatı Mukayyidin reddetme kararı aleyhine yapılan istinaflardaki aynı şartlara tâbi olmak üzere, Yüksek Mahkemeye istinaf edebilir. Yüksek Mahkeme yukarıdaki istinafları düzenleyen hususlar için olduğu gibi bu istinaflarla ilgili olarak da nizamnameler yapabilir.

- Fesih ihbarı
26. Kayıtlı bir sendika veya bir şubesinin feshinden itibaren on dört gün kadar Mukayyide sendika veya şube sekreteri tarafından imzalı veya Mukayyidin göstereceği herhangi diğer bir şekilde tevsik edilmiş fesih ihbarı gönderilmelidir; Mukayyit, feshin sendikanın tüzüğü mucibince yapıldığına kani olursa, fesih kaydını yapar ve fesih bu kayıt tarihinden itibaren muteber sayılır.

KISIM IV FONLAR VE HESAPLAR

- Paranın kullanılışı
27. Her sendika, 28'inci madde hükümlerine tâbi olmak üzere, tüzüğünde öngörülen bütün meşru maksatlar için paralarını kullanma yetkisini haizdir.
- Politik maksatlar için para kullanılmasının tahdidini.
28. (1) Bu maddede tasrih edilen politik maksatlar ve bu politik maksatların teşvikinin sendika üyeleri arasında yapılan gizli bir oylamada bu madde hükümleri uyarınca oylarını kullanan üyelerin ekseriyeti tarafından geçirilmiş ve yürürlükte olan bir karar gereğince sendikanın bir amacı olarak tasvip olması hali dışında, bir sendikanın paralarının herhangi bir surette ya direk olarak veya sair herhangi bir sendika, cemiyet veya teşkilât ile müştereken veya herhangi dolaylı bir şekilde, politik maksatların teşviki için kullanılması yasaktır. Böyle bir kararın tatbik edilebilmesi, aşağıdaki hususların Mukayyit tarafından tasdik edilen tüzük hükümlerinde öngörülmesi şarttır:
- (a) Bu gibi amaçların gelişimini sağlamak üzere yapılacak ödemelerin, bu Yasada "siyasi fon" diye anılan ayrı bir fondan yapılması;
 - (b) Sendikanın siyasî fonuna, (bundan sonra belirtildiği şekilde) teberruda bulunmak mükellefiyetinden muaf olan

üyelerin, sendikanın sağladığı hiçbir menfaatten mahrum edilmemesi ve sendikanın diğer üyelerine kıyasla, (siyasî fonun kontrol ve idaresi ile ilgili hususları dışında) bu mükellefiyetten muaf tutuldukları nedeniyle direk olarak veya dolaylı bir şekilde, herhangi bir surette daha zayıf ve zararlı bir mevkiye düşürülmemesi;

- (c) Sendikanın siyasî fonuna yatırımda bulunmanın, bir kimsenin sendikaya üye kabul edilmesi için şart teşkil etmemesi;

Ancak bu fıkranın hiç bir hükmü, esas gayesi bu Yasanın anlamı içinde Yasa tarafından tespit edilen meşru maksatlardan herhangi birini teşvik için her türlü siyasî toplantı tertibi veya siyasî yazı veya siyasî evrak dağıtımını için fonların kullanılmasına teşmil edilemez.

- (2) Bu madde gereğine yapılmış tüzüğün herhangi bir hükmünün ihlâlinden dolayı menfaatlerinin mutazarrır olduğunu iddia eden her sendika üyesi, durumu Mukayyide bildirebilir ve Mukayyit, gerek şikâyet sahibine gerekse sendikanın temsilcisine görüşlerini izah etme fırsatını verdikten sonra, böyle bir ihlâl vuku bulduğuna kanaat getirirse, yapılan ihlâlin giderilmesi için duruma göre âdil gördüğü makul bir emir ısdar edebilir. Mukayyidin böyle bir emri, Yüksek Mahkemeye istinaf edilebilir.

- (3) Bu maddede atıfta bulunulan para sarfı ile ilgili siyasî amaçlar şunlardır:

- (a) Bir adayın veya mutasavver adayın bir amme mevkiine seçilmesi için seçimden evvel, seçim sırasında veya seçimden sonra, adaylık veya seçim ile ilgili olarak direk veya dolaylı bir şekilde yapılan masrafların karşılanması; veya
- (b) Böyle bir aday veya mutasavver aday desteklemek amacıyla toplantılar tertiplenmesi veya beyanname veya evrak dağıtılması; veya
- (c) Seçmenlerin kaydı veya herhangi bir amme mevki için aday seçimi; veya
- (d) Bir amme mevki işgal etmesine direk olarak atfedilebilecek bir sebep dolayısıyla, bir sendika üyesinin kazancından kaybettiğinin tazmini; veya
- (e) Herhangi bir şekilde siyasî toplantılar tertiplenmesi veya her nevi siyasî beyanname veya siyasî evrak dağıtılması.

Bu madde maksatları bakımından "amme mevki", vergi, resim veya harç koyma vasıtasıyla direk veya dolaylı olarak para tahsil etmek yetkisini haiz herhangi bir organ veya makam veya Belediye Meclisi veya sair mahalli idare veya sair amme kuruluşu üyeliği ile ilgili bir mevki demektir.

- (4) İlgili sendikanın gayelerinden biri olarak bir siyasî maksadı tasvip etmek için bu madde gereğince alınan bir karar, sendikanın kendi tüzüğünün bir maddesi addolunur ve bu maddenin tâbi olduğu hükümler gereğince ve aynı şekilde iptâl edilebilir.

- (5) Bir sendikanın paralarının siyasi maksatlar için kullanılması ile ilgili olarak bu maddenin koymuş olduğu hükümler, sendikalara değil de sendikaların birbiri ile tamamen veya kısmen birleşmiş veya bağlanmış olmasından teşekkül eden sendikaya bağlı üyelere, onun ayrı ayrı üyeleriymiş gibi uygulanır; ancak, bu maddenin hiç bir hükmü bu suretle teşekkül eden sendikanın, siyasî fonuna yatırım yapmaktan muaf tutulmayan üyelerinden teberru toplanmasına mani olmaz.
- (6) Bu madde maksatları için yapılacak her oylama, Mukayyit tarafından bu maksat için tasvip olunmuş sendika tüzüğü uyarınca yapılır. Ancak Mukayyit, her üyenin eşit hakka ve mümkünse oylama için makûl bir imkâna sahip olduğuna ve seçim gizliliğinin gerekli şekilde sağlandığına kanaat getirmese, böyle bir tüzüğü tasvip etmez.

(*)

Bakanların
siyasi fona
iştirak payı
ödemesi.
İkinci Cetvel

29. (1) Herhangi bir sendika üyesinden, sendikanın siyasî fonuna teberruda bulunmasını talep etmek kanunen yasaktır. Ancak böyle bir talepte bulunulmadan önce, bir üye, sendikanın kayıtlı merkezine İkinci Cetvelde tespit olunduğu şekilde söz konusu fona iştirak etmek arzusunda olduğunu belirten yazılı bir ihbar tevdi ettiği ve onu geri çekmediği takdirde, kendisinden sendikanın siyasî fonuna teberruda bulunmasını talep etmek yasak değildir; böyle bir yazı tevdi etmeyen veya vermiş olduğu halde onu geri çekmiş bulunan her üye, bu Yasanın 28'inci maddesi gereğince sendikanın siyasî fonuna iştirak etmek mükellefiyetinden muaf bir üye addolunur ve o maddede bu şekilde muaf bir üyeye yapılan her atıf bu madde gereğince tefsir olunur.

Bu fıkra maksatları için, yazılı ihbar ya şahsen veya salahiyyettir bir vekil tarafından tevdi edilebilir ve usulü veçhile adres edilerek posta ile sendika merkezine gönderilmiş bir ihbar, sendikanın kayıtlı merkezine tevdi edilmiş addolunur.

- (2) Siyasî fona iştirak etmek mükellefiyetinde olan üyelerden siyasî fon için toplanan bütün teberrular sendikanın diğer fonlarına yapılan teberrulardan ayrı olarak toplanır ve ayrı olarak muhafaza edilir ve bu şekilde toplanan miktardan gayri hiç bir meblâğ bu fona aktarılamaz, ve sendikanın siyasî fonuna ait gelirden gayri hiç bir geliri, 28'inci maddenin şumulüne giren herhangi bir siyasî maksadın teşviki için direk veya dolaylı bir şekilde kullanılamaz veya yüklenilemez. Bu fıkraya aykırı olarak yapılan her yüklem geçersizdir.

Memurları
tahdit ve
paranın kötü
kullanılışını
önlemek için
memurlar
aleyhine

30. (1) Hile (Fraud) veya irtikâp (dishonesty) ile ilgili suçlardan mahkûm olan şahıslar, mahkûmiyetlerinden beş seneye kadar, bir sendikanın memuru olamazlar veya bir sendikanın paralarının tahsilinde veya idaresinde çalışamazlar. Sendikada böyle bir görev veya mevki işgal eden her şahıs, yukarıda belirtilen herhangi bir suçtan mahkûm olması üzerine derhal görev veya mevkiini terk eder veya bu şahsın istihdamına son verilir.

yasaklama
emirnamesi

- (2) Her sendika üyesi veya Mukayyit, bir Kaza Mahkemesi Hakimine müracaat ederek, aşağıda belirtilen hususlarda bir men emri (injunction) ısdar etmesini isteyebilir:
- (a) Bir sendikanın fonlarının yetkisiz veya boş sarfiyatını önlemek;
- (b) Salâhiyetsiz veya ehliyetsiz kılınmış bir kimsenin sendikanın memuru olarak görev yapmasını veya sendikanın idaresinde veya paralarının tahsilinde istihdam edilmesini önlemek;
- (c) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Başsavcısının müsaadesi ile hile veya irtikâp suçlarından aleyhine dava açılan bir şahsın ceza davasının neticelendirilmesine kadar sendikanın memuru olarak vazife görmesini veya daha önce belirtildiği gibi istihdam edilmesini önlemek.

Veznedarın
hesap verme
mecburiyeti.

31. (1) Kayıtlı bir sendikanın veya herhangi bir şubesinin veznedarı ve sendikanın veya şubesinin hesaplarından veya onların fonu veya paralarının tahsili, sarfi, muhafazası veya kontrolünden sorumlu olan diğer her memur, istifa ettiği veya mevkiini terk ettiği takdirde ve kezâ sendikanın tüzüğünde belirtildiği gibi, senede en az bir defa veya sendikanın tüzüğü gereğince ve sendika üyelerinin kararı gereğince herhangi diğer bir zamanda kendisinden talep olunduktan hemen sonra, vazifeyi ilk devraldığı tarihten itibaren geçen müddet zarfında veya geçmişte hesap sunmuşsa, bu son hesabın sunulduğu tarihten bu yana almış ve ödemiş olduğu meblâğları ve hesap tarihinde elinde mevcut bakiye ile kendine muhafaza için emanet edilen veya idaresinde bulunan borç senetlerinin, hisse senetlerinin ve sendikaya ait diğer emlâkin tam ve doğru bir hesabını sendika ve üyelerine sunar.
- (2) Sendika, (1)'inci fıkra hükümleri gereğince sunulan her hesabı, Mukayyidin seçeceği veya tasvip edeceği ehil ve münasip bir kimsenin murakabesine sunulmasını temin eder.
- (3) Hesaplar teftiş olunduktan sonra, veznedar ve (1)'inci fıkra söz konusu diğer her memur, talep edilir edilmez, zimmetinde bulunan bakiyeyi ve yine böyle talep edildiği takdirde elinde veya muhafazasında bulunan veya sair şekilde idaresinde olan bütün borç senetlerini, hisse senetlerini, kitapları, defterleri ve sendikanın diğer mal veya eşyalarını sendikaya teslim etmeye mecburdur.

Mukayyidin
talimatı
uyarınca yıllık
raporlar
hazırlanması

32. (1) Her yılın Şubat ayının 15'inden evvel Mukayyide, bu Yasa tahtında kaydedilmiş her sendikanın ve şubesinin gelirlerini, fonlarını, emlâkini ve giderlerini gösteren usulü veçhile teftiş edilmiş bir genel rapor gönderilir, bu rapor sendika ve her şubesinin en son 31 Aralıkta gelir ve giderleri ile raporun hazırlandığı bir evvelki sene zarfındaki gelir ve giderlerini ve sendikanın çeşitli maksatları için yapmış olduğu ayrı ayrı masrafları tam olarak gösterir ve Mukayyidin zaman zaman tespit edeceği ve belli teferruatı havi bir şekilde hazırlanır.

Sendikanın her üyesi veya ona teberruda bulunan şahıs, sendikanın veya şubesinin sekreter veya veznedarına yapacağı bir müracaatla, ücretsiz olarak bu genel raporun bir suretini alma hakkına sahiptir.

Mukayyide genel rapor ile birlikte, murakıp raporunun bir kopyası, tüzüğe yapılan herhangi bir tadilâtın bir kopyası, tüzüğün her yeni maddesinin bir kopyası, genel raporun kapsadığı bir evvelki sene zarfında sendikanın veya herhangi bir şubesinin memurlarında yaptığı her değişikliği gösteren bir rapor ve o günkü vaziyeti ile sendika tüzüğünün bir kopyası gönderilmelidir.

- (*) (2) Sendika ve her şubesi ile bunların her memuru, bu madde hükümlerine aykırı harekette bulunur veya onları yerine getirmeyi ihmal ederse bir suç işlemiş olurlar ve mahkûmiyetleri halinde, her suç için yirmi beş lirayı geçmeyen para cezasına ve suç unsurunun devam ettiği her hafta için de aynı miktarda ek para cezasına çarptırılırlar.
- (*) (3) Herhangi bir kimse genel hesap raporuna, tüzük kopyasına veya tüzük tadilâtına kasten sahte bir şey ekler veya bir şey eklenmesini emrederse veya onlardan herhangi bir hususu kasten eksik bırakır veya bırakılmasını kasıtlı olarak emrederse, her suç için elli lirayı geçmeyen para cezasına veya üç ayı geçmeyen hapislik cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilir.

Mukayyidin hesapları isteyebilmesi.

33. Bu Yasanın hesapların sunulması ile ilgili hükümlerine ilâveten, Mukayyit herhangi belli bir müddet için, sendikanın veya herhangi bir şubesinin paraları ile ilgili olarak detaylı hesap sunulmasını kayıtlı bir sendikanın idare heyetinden, veznedarından veya herhangi bir uygun memurundan herhangi bir zaman talep edebilir, bu hesaplar Mukayyidin her defası için talep edeceği her malûmatı detaylı bir şekilde göstermelidir.

Hesap ve evrakın tetkiki

34. Kayıtlı bir sendikanın hesap defterleri, üye listeleri ve sair evrakı Mukayyit veya onun tarafından bu maksat için salâhiyettir kılınan herhangi bir kimsenin teftişi için her zaman ve sendikanın her memuru veya üyesinin teftişi için de tüzüğünde tespit edilen zamanlarda açık bulundurulur.

Aidatların işveren tarafından sendika üyelerinden kesilip sendikaya yatırılması 2.22/1974

- 34A (1) Sendika ile işveren arasında Toplu İş Sözleşmesi yapılmış olduğu hallerde veya çalışma şartları, ücretler ve diğer haklar sendika ile işveren arasında görüşülerek tanzim edilmiş bulunan işyerlerinde, sendikanın yazılı müracaatı üzerine aşağıdaki işlemler yapılır:
- (i) Sendikaya kayıtlı üyelerin muvafakatini belirten yazılı bir belgenin ve o iş yerinde bu işleme tabi tutulacak işçi listesinin ve kesilecek aidat miktarının işverene ulaşması üzerine işveren, belirtilen kesintiyi işçi veya memurun ücretinden veya maaşından keser.
- (ii) İşveren, sendika namına yaptığı kesintiyi en geç otuz gün içinde sendikaya öder ve listesini gönderir
- (iii) Herhangi bir işçi veya memur, sendikaya yazılı olarak başvurup bu istemini geri çekebilir ve sendikada bu

durumu işverene bildirmekle mükelleftir. Ancak bu istemin sendika tüzüklerine üyelik için öngörülen ödeme süresine aykırı düşmemesi zorunludur

- (2) Sendika tüzüğüne uygun olarak kesilmesi istenen aidatı kesmeyen veya kesip de gününde sendikaya ödemeyen işveren, kesmek ve ödemekle mükellef olduğu para miktarını ve geçirdiği süre için de yasal faizi sendikaya öder

KISIM V SENDİKALARIN HAK VE MÜKELLEFİYETLERİ

- Kayıtsız sendikaların istifa durumu (*)
35. Bu Yasa gereğince kayıtlı olmayan bir sendika, federasyon veya konfederasyon, bu Yasada öngörülen hak, muafiyet ve imtiyazlardan istifade edemez.
- Sendikanın mal sahibi v.s. olma yetkisi
36. Kayıtlı bir sendika, bu Yasa ve kendi tüzüğünün hükümlerine tâbi olmak şartıyla, kayıtlı olduğu isim altında mal sahibi olmaya, anlaşma yapmaya, davacı veya davalı olarak veya herhangi bir Mahkeme muamelesi ile ilgili olarak diğer bir sıfatla mahkeme huzuruna çıkmaya ve tüzüğünün maksatları için lüzumlu addedilebilen her şeyi yapmaya yetkili olur.
- Sendikanın cezai sorumluluğu
37. Kayıtlı bir sendikanın maksatları, sadece ve yalnız ticareti kısıtlayıcı mahiyette olmaları dolayısıyla, herhangi bir üyesinin, fesatçılık (conspiracy) veya herhangi diğer cezai suçtan ötürü kovuşturmaya tâbi tutmak için kanunsuz addolunmaz.
- Sendikanın sivil sorumluluğu .
38. Kayıtlı bir sendikanın maksatları, sadece ve yalnız ticareti kısıtlayıcı mahiyette olmaları dolayısıyla herhangi bir anlaşma veya tröstü (trust) geçersiz kılmak için kanunsuz addolunmaz.
- İşçi ihtilaflarında fesatçılık
39. (1) Bir iş uyuşmazlığını teşvik veya ileri götürülmesini sağlamak amacı ile iki veya daha fazla kimsenin bir harekette bulunması veya bulunulmasını temin etmek hususunda anlaşması veya birleşmesi, eğer bu hareket bir kişi tarafından yapılmış olduğu halde cezayı müstelzim olmazsa, fesatçılık (conspiracy) suçu için dava konusu olamaz.
- (2) Bir iş uyuşmazlığını teşvik veya ileri götürülmesini sağlamak amacıyla iki veya daha fazla kimsenin anlaşması veya birleşmesi ile yapılan bir hareket, anlaşma veya birleşme olmaksızın yapıldığında dava konusu olabileceği haller dışında dava konusu olamaz.
- (3) Herhangi diğer bir Yasa hükümleri gereğince başka ahvalde fesatçılıktan mahkûm edilebilecek bir kimseye, bu maddede mevcut hiçbir hüküm, cezaî sorumluluktan muafiyet bahşetmez.
- (4) Bu maddede mevcut hiçbir hüküm, isyan (riot), kanunsuz

(*)

toplantı (unlawful assembly), sulh ve sükûnu bozma (breach of the peace), hiyanet (sedition) veya Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Devleti ve organları aleyhine herhangi bir suç ile ilgili mevzuata tesir etmez.

- (5) Bu madde maksatları bakımından suç, hapislik veya mahkemenin takdirine göre aynı suç için vazolunun herhangi diğer ceza yerine mahkemece verilebilecek hapislikle cezalandırılabilen suç anlamını taşır.
- (6) Bir kimse, yukarıda belirtildiği şekilde cezayı müstelzim bir hareketi yapmak veya yapılmasını temin etmek için bir anlaşmadan veya işbirliğinden dolayı suçlu bulunduğu ve hapse mahkûm olduğu zaman, cezası, altı aydan fazla hapislikten veya mezkûr hareketin yalnız bir şahıs tarafından işlenmesi halinde cezalandırılmasını derpiş eden yasada öngörülen diğer herhangi daha uzun bir süreden fazla olmaz.

Bazı hallerde sivil sorumluluklar -dan muafiyet

40. Bir iş uyuşmazlığını teşvik veya ileri götürmek amacı ile bir şahıs tarafından yapılan bir hareket, sadece, başka bir kimseyi iş anlaşmasını ihlâl etmesi veya başka bir kimsenin istihdamına, işine veya mesleğine veya sermayesini veya emeğini arzu ettiği gibi kullanma hakkına müdahale etmesi sebebiyle, dava konusu olamaz.

Sendikanın tatbik edilmeyen anlaşması

41. Bu Yasada mevcut hiç bir hüküm, aşağıdaki anlaşmaların direk olarak tatbikini sağlamak veya onların ihlâlinden dolayı tazminat talep etmek amacıyla **açılan davaları görmek hususunda herhangi bir mahkemeye hak vermez.***

(*)

- (a) Bir sendikanın üyeleri arasında ve sendikacı olarak hangi şartlar altında mallarını satıp satmayacakları, iş yapacakları, başkalarını istihdam edecekleri veya başkaları tarafından istihdam edilecekleri hususu ile ilgili zamanda yapılmış anlaşmalar;
- (b) Herhangi bir kimse tarafından bir sendikaya aidat veya ceza verilmesini derpiş eden anlaşmalar;

*** Bu ifade, AM.21/78 sayılı Anayasa Mahkemesi Kararı ile Anayasanın 27'nci maddesine aykırı bulunmuştur..**

- (c) Bir sendika fonlarının aşağıdaki maksatlar için kullanılması ile ilgili anlaşmalar:
- (i) Kendi üyelerine menfaat sağlamak; veya
- (ii) Bir sendikanın kararları ve tüzüğü ile bağdaşır bir şekilde hareket etmesine karşılık sendikanın üyesi olmayan bir işverene veya işçiye teberru temin etmek; veya
- (iii) Bir mahkeme kararı ile herhangi bir kimseye kesilen para cezasının ödenmesi; veya
- (d) Bir sendika ile diğer bir sendika arasında yapılan anlaşmalar; veya
- (e) Yukarıda zikrolunan anlaşmalardan herhangi birisinin tatbikini sağlamak amacı ile yapılan sözleşme.

Bu maddede hiçbir hüküm yukarıda zikredilen anlaşmaların herhangi birini kanunsuz kılmaz.

Haksız fiil

42. (1) **Bir sendika tarafından veya onun namına işlendiği iddia**

(tort) için sendikalar aleyhine dava açılmasının yasaklanması (*)

olunan haksız fiil (tort) ile ilgili olarak, ne sendikanın aleyhine ne üyelerinin ve ne de memurlarının aleyhine kendileri ve bütün diğer üyeleri namına, açılan herhangi bir davaya herhangi bir mahkemenin bakma yetkisi yoktur. (*)

(2) Bu maddede hiçbir hüküm, bir iş uyuşmazlığını teşvik veya ileri götürmek amacı ile bir sendika tarafından veya onun namına işlenen bir haksız fiil (tort) hariç, bir sendikanın malı veya hakları ile ilgili olarak bir sendika veya memurunun aleyhine dava ikame edilmesine engel olmaz.

Sükunetle yafta taşıma ()**

43. Bir iş uyuşmazlığına methaldar olmuş kayıtlı bir sendikanın bir veya birden fazla memurunun veya üyesinin ve bir iş uyuşmazlığını teşvik veya ileri götürmek amacı ile bir işveren veya firma namına bir veya birden fazla kimsenin bilgi almak veya vermek veya bir kimseyi çalışmaya veya çalışmamaya ikna etmek maksatlarına münhasır olmak şartıyla, bir şahsın çalıştığı veya iş yaptığı bir yere girmesi kanunsuz olmaz.

Ancak yafta taşınması, iş uyuşmazlığının bulunduğu yerin hudutlarından öteye genişletilemez.

Korkutma ve taciz etmeler

44. Bir şahıs, başka bir kimsenin yapmaya veya yapmamaya kanunen serbest olduğu herhangi bir hareketi, o kimsenin yapmamasını veya yapmasını mecbur etmek için;

(a) O kimseye veya karısına veya çocuklarına karşı kuvvet kullanır veya onları tehdit eder veya malına zarar yaparsa; veya

(b) O kimseyi daimi olarak yerden yere takip ederse; veya

(c) O kimsenin kullandığı veya malı olan alet, elbise veya sair eşyaları saklar veya onları kullanmaktan kendini mahrum eder veya men ederse; veya

(*) Bu fıkra, Anayasa Mahkemesinin, AM.12/79-D.10/80 sayılı Kararı ile, Anayasanın Başlangıcındaki ilkelere, 7'nci maddesine ve 27(1) maddesine aykırı bulunmuştur.

() Bu madde, Anayasa Mahkemesinin 15/78 sayılı Kararı ile Anayasanın 31'inci maddesine aykırı bulunmuştur.**

(d) O kimsenin ikâmet ettiği, çalıştığı, iş yaptığı veya orada bulunabildiği yeri veya böyle bir evin veya diğer yerin civarını gözetler veya etrafını sararsa; veya

(e) O kimseyi iki veya ikiden fazla kişi ile yolda veya sokakta uygunsuz bir şekilde takip ederse,

(*) bir suç işlemiş olur ve mahkûmiyeti halinde yüz lirayı geçmeyen para cezasına veya on iki ayı geçmeyen hapislik cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilir.

Sendikanın mahkemede temsili

45. Kayıtlı bir sendika, sivil veya ceza davalarında mahkemede memurlarından biri veya bir avukat tarafından temsil edilir.

KISIM VI SUÇ VE CEZALAR

Sendika

46. Bu Yasa gereğince kayıtlı bir sendikanın herhangi bir memuru veya

mallarını
alıkoymak
veya kötüye
kullanmak

üyeleri veya temsilcisi olan veya kendini bu şekilde takdim eden diğer bir kimse veya üyesinin tayin ettiği, idarecisi (Executor Administrator) veya havale ettiği bir kimse veya herhangi bir şahıs, sahtekârlık veya hile yolu ile sendikanın para, senet, defter, evrak veya sair malını tasarrufuna geçirirse veya tasarrufunda iken onları kasten alıkoymak veya sahtekârlıkla kötüye kullanırsa veya bunların herhangi bir kısmını, kasten sendika tüzüğünde açıkça derpiş olunan maksatlardan gayri maksatlar için kullanırsa, sendika namına herhangi bir kimse veya Mukayyit tarafından yapılan bir şikâyet üzerine, Kaza Mahkemesinin herhangi bir hakimi, davanın mücmelin görülmesinden sonra öyle bir memura, üyeye veya sair kimseye, yukarıda-kileri sendikaya teslim etmesini veya uygunsuz olarak kullanılan paraları geri vermesini ve ilâveten münasip gördüğü takdirde, on lira masraf ile birlikte yüz lirayı geçmeyen ek bir para ödemesini emredebilir; ve mahkum edilen şahsın emredilenlere riayet etmemesi halinde, Kaza Mahkemesi Hakimi bir seneyi geçmeyen bir müddet için hapsedilmesini emredebilir.

(*)

Ancak:

- (a) Bu maddede hiç bir hüküm, yukarıda belirtilen kimseler aleyhine sendikanın başka takibata girişmesine mani olmaz; ve
- (b) Bu Yasa hükümleri gereğince aynı suç için daha önce mahkûm edilmiş olan yukarıdaki şahıslardan herhangi birisi aleyhine başka hiç bir tedbir alınmaz.

Sendikalar
hakkında
sahte bilgi
verilmesi.

47. Aldatmak maksadıyla, kayıtlı bir sendikanın herhangi bir üyesine veya bir sendikanın üyesi olmak niyetinde olan veya müracaat eden herhangi bir kimseye, o zaman yürürlükte olan sendika tüzüğünün veya bunun tadilinin doğru bir sureti olmadığını bildiği veya böyle olmadığını inanmak için sebepler mevcut olduğu halde verdiği veya aynı niyetle kayıtsız bir sendika tüzüğünün bir suretini kayıtlı bir sendikanın tüzüğü imiş gibi göstererek herhangi bir kimseye veren bir şahıs, bir suç işlemiş olur ve mahkûmiyeti halinde, elli lirayı geçmeyen para cezasına veya altı ayı geçmeyen hapislik cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilir.

İhbar etme
hususunda
ihmalkarlık

48. Bu Yasa veya bu Yasa gereğince yapılan tüzük hükümleri veya sendika tüzüğü gereğince yapılması mecburi bir şeyi yapmakta, ihbar etmekte, rapor, hesap veya diğer evrak vermekte kusur eden bir sendikanın, sendika tüzüğü veya bu Yasa veya bu Yasa gereğince yapılan tüzük hükümleri gereğince, yukarıdakileri yapmakla mükellef her memuru veya herhangi diğer bir şahıs, veya böyle bir memur veya diğer şahıs yoksa, kayıtlı sendikanın idare heyetinin her üyesi, münferiden bir suç işlemiş olur ve mahkumiyeti halinde, elli lirayı geçmeyen para cezasına ve suçun devam ettiği her hafta için, aynı miktarda para cezasına çarptırılır.

(*)

İşçilerin
sendika kurma
serbestisi

49. (1) Aşağıdaki hususlar kanunsuzdur:
(a) Bir işçinin istihdam edilmesini, bir sendikaya üye olmaması veya sendika üyeliğinden istifa etmesi şartına bağlamak;
(b) Bir işçinin, sendika üyeliği veya iş saatleri haricinde veya iş verenin rızası ile iş saatleri zarfında, sendika faaliyetlerine iştirak etmesi dolayısıyla, işten kovulmasına

veya başka şekilde rencide edilmesine sebep olmak.

- (2) Herhangi bir işçinin sendika üyesi olup olmadığına bakmaksızın, yukarıdaki hükümlerden hiç birisi , bir işverenin kendi takdirine göre işçi istihdam etme hakkını tahdit edemez.
- (3) (1)'inci fıkra hükümlerini ihlâl eden her şahıs ve kendi namına veya bir işçi birliği veya bir işveren namına hareket eden her şahıs, bir iş uyumsuzluğunu teşvik veya ileri götürmek amacı ile hareket etmiş olsun veya olmasın, bu maddenin (1)'inci fıkrası hükümlerine aykırı hareket etmesi için herhangi bir işvereni mecbur eder, ikna eder veya yanlış yola sevk eder (induces) veya mecbur etmeye, ikna etmeye veya yanlış yola sevk etmeye teşebbüs ederse, bir suç işlemiş olur ve mahkûmiyeti halinde, yüz lirayı geçmeyen para cezasına çarptırılır.
- (4) Bu maddenin (1)'inci fıkrası hükümlerini ihlâl eden kimsenin hükmî şahıs olması halinde, bu ihlâlin yapılması için bilerek salâhiyet veren veya müsaade eden her müdür, idareci, sekreter veya sair memur aynı suçu işlemiş olur ve hükmî şahıs gibi aynı cezaya çarptırılır.

- Genel cezalar (*)
50. Herhangi bir şahıs, sendika, federasyon veya konfederasyon,
- (a) Bu Yasanın başka ceza öngörmeyen hükümlerinden herhangi birini; veya
 - (b) Bu Yasa gereğince yapılan ve başka ceza öngörmeyen herhangi bir tüzük maddesini; veya
 - (c) Bu Yasanın Birinci Cetvelinde tespit olunan hususlara müteallik sendika tüzüğünün herhangi bir hükmünü, ihlâl ederse, bir suç işlemiş olur ve mahkûmiyeti halinde elli lirayı geçmeyen para cezasına çarptırılabilir.
- Kovuşturma hususunda tahdit
51. Başsavcının kendisi tarafından veya onun tavsiyesi üzerine veya onun yazılı izni alınmış olmaksızın bu Yasa gereğince hiç bir kovuşturma (prosecution) yapılamaz.

KISIM VII

SENDİKA, FEDERASYON VE KONFEDERASYONLAR

- Federasyonlar ve konfederasyonlar
52. (1) Bu Yasa, bundan sonra sarahaten belirtilen hükümler hariç, mümkün olduğu derecede, bir federasyona, onu meydana getiren kayıtlı sendikalar, bir sendikanın ferdi üyeleriymiş gibi uygulanır.
- (2) Bu Yasa, bundan sonra sarahaten belirtilen hükümler hariç, mümkün olduğu derecede, bir konfederasyona, onu meydana getiren federasyonlar ve sendikalar, bir sendikanın ferdi üyeleriymiş gibi uygulanır.
- (3) Başka şekilde yapılması öngörülen hususlar hariç olmak üzere, bu Yasa gereğince imzalanması gereken her bildiri ve tüzük sureti veya sair evrak, bir federasyon veya bir konfederasyonun sekreteri ve diğer bir memuru tarafından imzalanır.
- Federasyon
53. 7'nci madde gereğince, bir federasyon veya bir konfederasyonun

veya konfederasyon u kayıt için dilekçe kaydı için yapılacak bir müracaat, federasyonu veya konfederasyonu teşkil eden her sendikanın sekreteri ve diğer bir memuru tarafından imzalanacak ve her sendikanın genel bir toplantısında veya delegelerinin toplantısında yapılan gizli bir oylamada üyelerin ekseriyetinin rızası ile yapıldığını gösteren ve her sendikanın sekreteri tarafından imzalı bir beyanname ile birlikte sunulur.

Federasyon veya konfederasyon kaydının tahdidi 54. Kendisini teşkil edecek sendikalar resmen kayıtlı değilse, böyle bir federasyonun ve kendisini teşkil edecek federasyonlar resmen kayıtlı değilse böyle bir konfederasyonun kayıt teklifi Sendikalar Mukayyitliği tarafından kabul edilip kayıt yapılamaz.

Federasyon veya konfederasyonun ek üyeleri 55. (1) Bir federasyon, bu Yasa gereğince kaydolunduktan sonra, herhangi bir sendikanın,
(a) Gerekli şekilde kayıtlı olması,
(b) 53'üncü maddede belirtilen beyanname eşliğinde üyelik için bir dilekçeyi ve bu dilekçenin federasyon tarafından tasvip olunduğunu bildiren kayıtlı bir federasyonun sekreteri tarafından imzalı bir beyannameyi Mukayyide sunması,
halinde bu federasyona üye olmak için anlaşma yapabilir ve üye olabilir.
(2) Bir konfederasyona bu Yasa gereğince kaydolunduktan sonra, herhangi bir federasyonun veya sendikanın,
(a) Gerekli şekilde kayıtlı olması,
(b) 53'üncü maddede belirtilen beyanname eşliğinde üyelik için bir dilekçeyi ve bu dilekçenin konfederasyon tarafından tasvip olunduğunu bildiren kayıtlı bir konfederasyonun sekreteri tarafından imzalı bir beyannameyi Mukayyide sunması,
halinde bu konfederasyona üye olmak için anlaşma yapabilir ve üye olabilir.

Federasyon veya konfederasyonun memurları 56. (1) Bir federasyonu teşkil eden sendikaların herhangi birinin memur veya üyesi olmayan herhangi bir kimse, federasyonun memuru olamaz.
(2) Bir konfederasyonu teşkil eden federasyonların veya ona bağlı sendikaların herhangi birinin memur veya üyesi olmayan herhangi bir kimse, konfederasyonun memuru olamaz.

KISIM VIII NİZAMNAME

Nizamname 57. (1) Bakanlar Kurulu, bu Yasanın hükümlerinin daha iyi tatbikini sağlamak amacı ile, zaman zaman, nizamnameler yapabilir.
(2) Bu maddenin (1)'inci fıkrasında verilen yetkilerin genelliğine hâlel gelmeksizin, Bakanlar Kurulu, özellikle aşağıdaki hususların hepsi veya bir kısmı için nizamnameler yapabilir:
(a) Bu Yasa gereğince kayıt için Mukayyidin kullanacağı

- mühür;
- (b) Bu Yasa gereğince tespit veya tâyin olunması gereken bütün hususlar;
- (c) Kayıtlı sendikaların hesaplarının ne şekilde murakabe edileceği ve bu murakabeyi yapacak kimselerde aranacak vasıflar;
- (d) Bu Yasa veya onun gereğince yapılan nizamnameler hükümleri gereğince, Mukayyidin muhafazasında bulunan evrakın hangi şartlara tâbi olarak teftişine müsaade olunacağı, bu gibi evrakta herhangi bir şeyin suretinin nasıl çıkarılacağı ve böyle bir teftiş veya suret çıkarmak için talep olunacak ücretler;
- (*)
- (e) Sendika fonlarının yatırımlarının ne şekilde yapılacağı;
- (f) Bu Yasa maksatları için tutulması gerekli defter, sicil ve zabıtlar ve bunların şekilleri;
- (g) Sendika üyelerinin bir listesinin Mukayyide sunulması;
- (h) Bu madde gereğince yapılmış bir nizamnamenin herhangi bir hükmünü ihlâl eden veya ona itaatte kusur gösterenlere altı ayı geçmeyen hapislik veya elli lirayı geçmeyen para cezası veya her ikisinin birden verilmesi.
- (*)

Genel Kurul toplantı ve gündemini Mukayyitliğe bildirmek

58. Herhangi bir sendikanın olağan veya olağanüstü Genel Kurul toplantıları, gündemi ile birlikte, sendika yetkilileri tarafından Sendikalar Mukayyitliğine bildirilir.

KISIM IX GENEL HÜKÜMLER

Resmi Gazetede ilan

59. Herhangi bir sendikanın veya şubesinin kayıt olunduğu, herhangi kayıtlı bir sendikanın kayıt sertifikasının geri alındığı veya iptâl edildiği, kayıtlı herhangi bir sendikanın isim değişikliğinin veya onu etkileyen bir birleşmenin kayıt olunduğu ve kayıtlı herhangi bir sendikanın veya şubesinin lâğvedildiği, Mukayyit tarafından Resmî Gazetede ilân edilir.

Adli evrak tebliği

60. Sivil veya cezaî davalarla ilgili olarak bir sendika veya herhangi bir şubesine tebliğ edilmesi gereken bir celpname, ihbarname veya sair evrak, o sendikanın kayıtlı merkezi dairesine veya, duruma göre herhangi bir şubesine tevdi olunduğunda, usulü veçhile tebliğ olunmuş addolunur.

Ancak, böyle bir tebliğ, diğer yönlerden de herhangi diğer bir yasanın hükümlerine uygun olmalıdır.

- Sendika şirket değildir
Bölüm 113
28/1974
7/1977
30/1983
28/1987
65/1989
56/1991
42/1997
61. Şirketler Yasası, herhangi bir sendikaya uygulanamaz ve herhangi bir sendikanın o Yasa gereğince yapılan kaydı hükümsüzdür.
- Sendika kulüp değildir
Bölüm 112
T.C.M.
6/1961
17/1991
62. Kulüplerin Kaydı Yasası ve Türk Cemaat Meclisi Birlikler ve Dernekler Yasası, kayıtlı herhangi bir sendikaya uygulanamaz.
- Yürürlüğe giriş, ilga ve ihtirazi kayıtlar.
Böl.117
4.17/1971
63. Bu Yasa, Resmî Gazetede yayımlandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer ve Sendikalar Yasası bu tarihten itibaren yürürlükten kaldırılır. Ancak:
- (a) Bu Yasa gereğince yürürlükten kaldırılan Yasa gereğince kayıtlı bulunan sendikalar, bu Yasa gereğince kayıt olunmuş addolunurlar ve bunların tüzükleri, bu Yasa hükümlerine aykırı olmadıkları derecede ve bu Yasa gereğince yapılacak başka nizamnameler ile tâdil, ikame veya ilga edilmedikleri müddetçe, yürürlükte devam edeceklerdir.
Ancak bu gibi sendika, federasyon veya konfederasyonlar, Sendikalar Mukayyitliği tarafından tespit edilecek masraf tutarını ödeyerek, en geç sekiz ay içinde kayıtlarını yenileyeceklerdir. Kayıtlarını yenilemeyenler fesholmuş addolunacaklardır.
- (b) Bu Yasa gereğince yürürlükten kaldırılan Yasa gereğince yapılmış ve bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihte yürürlükte olan bütün nizamnameler, bu Yasa hükümlerine aykırı olmadıkları derecede ve bu Yasal gereğince yapılacak başka nizamnameler ile tâdil, ikame veya ilga edilmedikleri müddetçe, yürürlükte devam edeceklerdir.
- (c) Bu Yasa gereğince yürürlükten kaldırılan Yasa gereğince yapılan veya onun gereğince yapılmış sayılan herhangi bir tâyin ve emirname, ısdar olunan bildiri ve ilânlar ve açılan davalar ve sair adlî muameleler, mümkün olduğu derecede bu Yasa gereğince sırası ile, yapılmış, ısdar olunmuş veya açılmış addolunacaktır.
- (d) Bu Yasa gereğince yürürlükten kaldırılan Yasa gereğince kaydolunmuş bir sendikaya, herhangi bir yasada yapılan atıf, bu Yasa gereğince kaydolunmuş veya kaydolunmuş addolunan sendikaya yapılmış addolunacaktır.

BİRİNCİ CETVEL
KAYITLI BİR SENDİKANIN TÜZÜĞÜNDE BULUNMASI
MECBURİ OLAN HUSUSLAR

1. Sendikanın ismi, merkezi dairesi, herhangi şubesinin dairesi ve sendikaların işlerinin görüşüldüğü herhangi başka bir toplantı yeri ve sendikanın hangi meslek veya sanatla ilgili olduğu.
2. Sendikanın, bütün kuruluş maksatları, fonlarının hangi maksatlar için kullanılabilceği, bu fonların teminat altına aldığı hususlardan herhangi bir üyenin hangi şartlar gereğince yararlanabileceği ve herhangi bir üye tarafından, bulunduğu takdirde, ödenmesi gereken, teberru ve diğer mükellefiyetler ve bunlar için üyelere verilecek ilmühaberlerin tekli ve üyelere kesilebilecek cezalar ve gasbedilebilecek menfaatler.
3. (22/1974 sayılı Yasanın 3'üncü maddesi ile değiştirilmiş şekliyle)“Tüzükte değişiklik, tadil veya maddelerin ilgası için, sendikaya kayıtlı üye sayısının dörtte birinden aşağı olmamak şartı ile genel kurulu teşkil eden üyelerin en az yarısından bir fazlasının oyuna ihtiyaç olacağı”
Usulüne göre ilân edilecek Genel Kurul toplantılarında nisabın sendikaya kayıtlı üye sayısının yarısından bir fazlasını teşkil edeceği;
Genel Kurul için belirtilen gün, mahal ve saatte nisap hasıl olmaması halinde, Genel Kurul toplantısının en az bir hafta sonraya erteleneceği; ve bu toplantıda nisaba bakılmaksızın toplantının yapılacağı.
4. Sendikaların idare heyetleri, sekreterleri, veznedarları ve diğer memurlarının, sendika üyeleri arasından tâyini veya seçimi veya onların işten el çektilirilmesi.
5. (1) Sendikanın idare heyeti üyeleri, sekreterleri, veznedarları ve diğer memurlarının tâyini veya seçiminin herhangi başka bir sendikada mevki sahibi veya memur olmayan kimselere inhisar edeceğine dair hükümler.
(2) Bu paragraf maksatları için "Sendika" tabiri, iki veya daha fazla sendikadan meydana gelen herhangi bir federasyonu veya herhangi konfederasyonu kapsamaz.
6. Sendika veya üyeleri namına alınan veya tahsil olunan ve harcanan bütün paralar için veznedarın tam ve doğru hesap tutmak mecburiyetinde olduğunu gerektirecek hüküm.
7. Sendikanın fonlarının ve diğer emlakinin muhafazası ve yatırımı ve bunun için sorumlu veya sorumluların tâyini.
8. Hesapların verilmesi, murakabe edilmesi ve murakabe edilmiş senelik bir hesap beyannamesinin üye veya delegeler toplantısına sunulması.
9. Bakanların veya delegelerin senelik veya daha sık fasıllarla toplantıya çağırılması.

10. Bakanlık sicili yapılması ve tutulması ve bunun üyeler tarafından teftiş olunması.
11. Sendika fonlarıyla ilgisi olan herhangi bir kimse tarafından, sendikanın defter ve kayıtlarının teftişi.
12. Sendikanın ne şekilde lâğvedileceği ve bu esnada mevcut olan fonlarının nasıl elden çıkarılacağı.
13. Sendika şubelerinin ne şekilde kurulacağı ve lâğvedileceği ve şubelerin ve hesaplarının ne şekilde idare edileceği.
14. Gizli oylama ile:
 - (a) Sendika üyelerinin aşağıdaki hususlarda karar alması:
 - (i) Sendikanın isminin değiştirilmesi;
 - (ii) Sendikanın başka bir sendika ile birleşmesi;
 - (iii) Sendikanın bir federasyon veya konfederasyona iltihak etmesi veya bir federasyon veya konfederasyon kurulması;
 - (iv) (22/1974 sayılı Yasanın 3'üncü maddesi ile değiştirilmiş şekliyle) Hazır olan üyelerin açık oylama yapılması için alınmış bir kararları yoksa sendikanın dağıtılması.
 - (b) Bir sendika şubesi üyelerinin aşağıdaki hususlarda karar alması:
 - (i) Sendikaya veya sendikalar federasyonuna veya konfederasyonuna gönderilecek delegelerin seçimi;
 - (ii) Şube memurlarının seçimi.
 - (c) Hâle göre, sendika şubesi delegelerinin veya sendika üyelerinin, aşağıdaki hususlarda karar alması:
 - (i) Bir sendikalar federasyonu veya konfederasyonu için delege seçimi;
 - (ii) Sendika memurlarının seçimi;
 - (iii) Mecburi malî mükellefiyetler konması;
 - (iv) Sendika tüzüğünün tâdili.
 - (d) Sendika idare heyetinin herhangi bir lokavt veya greve iştirak için alınan kararı tasvip etmesi şartına tâbi olârak, bir lokavt veya iş uyuşmazlığının etkilediği sendika üyelerinin böyle bir lokavt veya grev hakkında karar alması.

İKİNCİ CETVEL

(Madde 29)

SİYASİ FON TEBERRÜ FORMASI

(Beyanname)

Sendikanın ismi

Bakanın Şubesinin İsmi (varsa)

Siyasî Fon (Teberru Beyannamesi)

.....Sendikasının

Siyasî Fonuna teberruda bulunmaya, istekli olup bunu kabul ettiğimi ve bunun neticesi olarak, bu fona teberruda bulunmak mecburiyetinde olduğumu ve sendikanın kayıtlı dairesine bu bildiriye iptâl eden başka bir yazı

verinceye kadar, bu Fon'a teberrua devam etmek mecburiyetinde kalacağımı idrak ettiğimi beyan eylerim.

Adres
Bakanlık Numarası (varsa)
200... senesinin ayınıngünü.

NOT: Yasa hakkında Anayasal çerçevede yapılan Genel Değerlendirmeye bağlı olarak (*) işaretili maddeler ile ilgili olarak Güncelleştirme Önerisi

13/1971 SENDİKALAR YASASI

GENEL DEĞERLENDİRMELER VE GÜNCELLEŞTİRME ÖNERİLERİ

Anayasamızın 53'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasında, "Çalışanlar ve işverenler, önceden izin almaksızın sendikalar ve sendika birlikleri kurma, bunlara serbestçe üye olma ve üyelikten ayrılma hakkına sahiptirler" denmektedir.

Bunun anlamı, sendikaların serbestçe kurulabilmesi, yani, sendikalarının oluşumunda Devletin hiç bir etki, karışma ve katkısının bulunmaması, sendikaların tamamen onu oluşturan bireylerin özgür istençleriyle yaşama geçirilmesi demektir.

Sendika özgürlüğünün, Sendika kurma hakkının kullanılmasında bir takım biçim ve usul kurallarının Yasa ile öngörüleceği Anayasal bir kural olmakla beraber, Yasa koyucu , bu yönde düzenleme yaparken, sendika özgürlüğünü gereksiz yere sınırlamalarla kullanılamaz hale getirmemeli ve özellikle sendika kurma yönündeki Anayasal serbestlik ilkesini, bu Yasada olduğu gibi, Mukayyidi bir takım gereksiz formal yetkilerle, örneğin kayıt yapmama

gibi izin verme anlamındaki yetkilerle donatmak, ortadan kaldırmaktadır. Bu da sonuçta, Yasanın Anayasaya aykırılığı sonucunu doğurmaktadır.

Öte yandan bu Yasa, her ne kadar 34A maddesinde olduğu gibi bazı kurallarında, çalışanların bir bölümünü oluşturan kamu görevlilerinden söz etse de, temelde işçi sendikalarına ilişkin düzenlemeler içeren ve bu yapısı ile de, Anayasanın 53'üncü maddesinin gereklerini tam anlamıyla karşılayamayan bir Yasadır.

Bu nedenle de, bu Yasanın Güncelleştirilerek Anayasanın 53'üncü maddesine işlerlik kazandıracak bir yapıya kavuşturulması ve bu yapılırken de, 13/1993 sayılı Yasa ile onaylanan Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 87 Numaralı Sendika Özgürlüğü ve Örgütlenme Hakkının Korunmasına İlişkin Sözleşme ile bu sözleşmenin tamamlayıcısı niteliğinde olan ve 11/1993 sayılı Yasa ile onaylanan Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 98 sayılı Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı İlkelerinin Uygulanmasına İlişkin Sözleşme kurallarının da gözetilmesi önerilir.